

Південне міжрегіональне управління Державної служби з питань праці

Відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення» Кабінет Міністрів України затвердив «Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці». Також встановлено, що згідно зі статтею 13 зазначеного Закону пенсії за віком на пільгових умовах (за списками виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість у яких дає право на таку пенсію), затвердженими постановою КМУ від 24.06.2016 № 461, а також пенсії, що можуть встановлюватися підприємствами й організаціями за рахунок власних коштів працівникам інших виробництв, професій і посад залежно від умов праці, призначаються за результатами атестації робочих місць.

Результати атестації також використовуються підприємствами й організаціями для надання пільг і компенсацій, передбачених чинним законодавством.

Основною метою атестації є регулювання відносин між роботодавцем і працівниками у сфері реалізації прав на здорові й безпечні умови праці, пільгове пенсійне забезпечення, а також пільги й компенсації за роботу в несприятливих умовах.

Відповідно до пункту 11 Порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці (затвердженого постановою КМУ від 01.08.1992 № 442), контроль за:

- ✓ якістю проведення атестації робочих місць за умовами праці;
- ✓ правильністю застосування списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість у яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах (№ 461);
- ✓ застосуванням списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, що дають право на щорічні додаткові відпустки (№ 1290);
- ✓ застосуванням переліку виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, що дають право на скорочену тривалість робочого тижня (№ 163);
- ✓ застосуванням переліків робіт, на яких встановлюється підвищена оплата праці у зв'язку зі шкідливими умовами, покладається на Держпраці.

Для оцінки результатів вимірювань виробничих факторів, а також визначення пільг і компенсацій за результатами атестації робочих місць застосовується нормативно-технічна документація, зокрема:

- ✓ «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу»;
 - ✓ Списки № 1 і № 2 (для пільгового пенсійного забезпечення);
- показники та критерії умов праці, за якими надаються щорічні додаткові відпустки;
- ✓ списки виробництв, робіт, цехів, професій і посад, що дають право на додаткові відпустки;
 - ✓ порядки застосування зазначених списків;
 - ✓ норми щодо доплат за шкідливі умови праці (Кодекс законів про працю України, Закон України «Про охорону праці»);

🌱 порядок застосування переліку виробництв і посад, що дають право на скорочену тривалість робочого тижня;
інші нормативні документи — за потреби, з урахуванням специфіки робіт.

Південне міжрегіональне управління Державної служби з питань праці (далі — Міжрегіональне управління) у межах наданих повноважень здійснює контроль за правильністю визначення пільг і компенсацій за результатами атестації робочих місць за умовами праці на відповідність вимогам нормативно-технічної документації.

Водночас повідомляємо, що Положення про державну експертизу умов праці, затверджене постановою Ради Міністрів України від 1 грудня 1990 року № 357, втратило чинність 28.10.2016. Відтак функції проведення експертизи умов праці та надання висновків щодо якості проведення атестації робочих місць за умовами праці не належать до повноважень Міжрегіонального управління.